

Voorzitter

Vrijheid, democratie, rechtvaardigheid, duurzaamheid en solidariteit, dé idealen van de sociaal-democratie. In de confrontatie van deze idealen met de werkelijkheid van alle dag geven beginselen richting. Zoals al vaker op deze plek aangegeven staat voor de Partij van de Arbeid daarbij het recht op een fatsoenlijk bestaan voorop. Een bestaan dat een volwaardige participatie in de maatschappij mogelijk maakt, met ruimte voor wie wil en waardigheid voor wie niet kan. Een fatsoenlijke samenleving ontstaat waar vrijheid, solidariteit en verantwoordelijkheid elkaar de hand reiken.

Voorzitter,

De eerste kruidampfen van het ingezette beleid van het kabinet Rutte trekken op en mijn fractie schrikt van de schade die reeds is aangericht. Kwetsbaren in onze samenleving komen steeds vaker in open schootveld te staan van de bezuinigingsdrift van dit kabinet. Bezuinigingen die ook de PvdA had moeten doorvoeren, alleen de manier waarop het nu gebeurt is niet de onze.

De bankencrisis maakt dat de Rijksoverheid wil snijden in haar uitgaven. Hierbij worden de lasten van die crisis niet neergelegd bij de grootverdieners en rijken, sla de recente quote 500 er bijvoorbeeld maar eens op na, maar juist bij de kwetsbare groepen in onze samenleving. Dus gaat de huur omhoog en de huurtoeslag omlaag, dus wordt niets aan de aftrek van hypotheekrente gedaan en dus wordt er bezuinigd op de zorgtoeslag. En straks moet het thuiswonende kind van zijn of haar bijbaantje zijn bijstandsonderhouden. Daarnaast voert rechts ook een aanzienlijk aantal bezuinigingen door die door de gemeente mogen worden uitgevoerd. Veel gemeenten maken zich daarom op voor moeilijke keuzes.

Emmen is hierop geen uitzondering blijkt uit de voorliggende begroting. En ook hier is duidelijk dat de tekorten in de begroting met name naar voren komen bij die regelingen die juist de deelname aan de maatschappij van werkzoekenden en mensen met een beperking moet bevorderen.

De minima in onze samenleving krijgen het hard voor de kiezen en zien een stapeling van bezuinigingen op hen afkomen. En wij als gemeente staan met onze handen op de rug gebonden. Ook onze middelen om deze mensen perspectief te bieden worden verder ingeperkt. Het vraagt een hoop creativiteit en vernuft om de sociale gemeente te blijven die we willen zijn.

Voorzitter,

Laat er geen misverstand over bestaan: de Partij van de Arbeid is zich bewust van haar verantwoordelijkheid in deze gemeente. Haar verantwoordelijkheid naar hen die een steuntje in de rug moeten hebben in tijden dat het even niet gaat, haar verantwoordelijkheid naar jongeren die de school verlaten en een baan zoeken, haar verantwoordelijkheid naar hen die een zorgbehoefte hebben en dit niet zonder steun kunnen regelen. Maar tegelijkertijd vragen we ook verantwoordelijkheid terug. Vorig jaar heb ik namens mijn fractie al gezegd wat doe jij voor de samenleving en wat doet de samenleving dan voor jou terug.

Dat betekent volgens ons ook dat we met elkaar hen die misbruik maken van het sociale vangnet keihard moeten aanpakken. Het kan niet zo zijn dat we met z'n allen hier pijnlijke keuzes moeten maken om onze schaarse middelen zo effectief mogelijk in te zetten terwijl fraudeurs zich niets aantrekken van hun verantwoordelijkheid naar hun medeburgers. Mijn fractie wil van het college weten hoe zij hier tegenaan kijkt.

Voorzitter,

Natuurlijk zijn de ingrepen soms pijnlijk, maar welhaast onontkoombaar. Doorgaan op de huidige wijze bij bijvoorbeeld hulp in de huishouding 1 vraagt een dergelijke inzet van de algemene middelen dat dit niet langer verantwoord is. Immers het gat tussen lasten en baten wordt steeds groter.

Als je de cijfers op een rij zet, mag duidelijk zijn dat Den Haag van mening is dat de gemeente Emmen aan 13,6 miljoen euro voldoende heeft om de verplichtingen uit de WMO na te komen. Daarmee geeft het Rijk aan wat zij van de gemeente verwacht.

Bij de kadernota heeft de Partij van de Arbeid aangegeven dat wat ons betreft eigen geld wordt vrijgemaakt om meer te kunnen doen dan waarvoor het rijksbudget ruimte geeft. Juist omdat we ons beseffen dat in Emmen meer mensen gebruik maken van de WMO en juist omdat we wel degelijk een sociale gemeente willen zijn.

In de begroting is duidelijk dat we ook na de beleidswijziging in 2012 ruim 4,6 miljoen euro vrijmaken uit de eigen middelen. Hierbij beschouwt de PvdA 2012 duidelijk als een overgangsjaar om te zien hoe één en ander uitwerkt. De fractie van de Partij van de Arbeid wil graag voor de behandeling van de kadernota in 2012 van het college de eerste resultaten en uitwerkingen ontvangen zodat de raad tijdig kan bijsturen indien nodig.

Als we oog hebben voor de zorgvrager, moeten we ook zorgen dat de zorgaanbieder zijn of haar kansen krijgt. Bijvoorbeeld in de PGB, volgens ons nog steeds een oplossing die bij meer gebruik de kans biedt de kwaliteit van de voorziening op peil te houden en zorg op maat te bieden. Juist in die PGB zien we dat aanbieders nu de sociale verzekeringsbank uit beeld is dreigen af te haken. Bij de SVB had men een arbeidscontract en werden premies en belastingen afgedragen, nu bij Menzis zijn ze min of meer zzp-ers. Wij hebben vernomen dat daarom mensen afhaken omdat men zich niet met de administratie etc. vertrouwd voelt. Een verkeerde ontwikkeling want we willen juist werkgelegenheid en aanbod stimuleren. Kan het college aangeven waarom voor een andere vorm van dienstverlening is gekozen en wat dit oplevert?

Voorzitter,

De Partij van de Arbeid wil een samenleving waar mensen kunnen rekenen op ondersteuning als het even tegenzit. Steeds vaker doemen de woorden eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid op in onze beleidsnotities en andere stukken. En ja, ook wij vinden dat mensen hun eigen toekomst ter hand moeten

nemen en zich zoveel mogelijk zelfstandig moeten zien te redden. Dit kan volgens ons alleen als er ook een vangnet is, een basis waar men op terug kan vallen indien nodig.

Een fatsoenlijk minimabeleid is daar onderdeel van. En daarop wordt in deze begroting 448.000 euro bezuinigd, het doorkorten van de rijksbezuiniging. De Partij van de Arbeid heeft hier zorgen over. Wil je immers perspectief bieden aan mensen, zal je hen in staat moeten stellen om mee te doen. Een herijking van het minimabeleid is als noodzakelijk aangekondigd omdat sommige regelingen, individueel of via stapeling, participatie in de weg staan. Mijn fractie is nog steeds nieuwsgierig welke regelingen dit dan zijn en hoeveel mensen zich nu daadwerkelijk via de stapeling een dusdanig inkomen verwerven dat de stimulans om zelf werk te zoeken er niet meer is. Kan het college dit verhelderen?

Voorzitter,

Bij een goed sociaal vangnet hoort voldoende budget. Samen met het CDA en de VVD dient de PvdA daarom een amendement in om het geld dat via de septembercirculaire beschikbaar is gesteld voor normering lokaal inkomensbeleid en bijzondere bijstand voor kwetsbare groepen, in 2012 896.000 euro, ook bij raadsbesluit te bestemmen voor het minimabeleid. Daarmee kunnen we ons bij een eventueel voorstel over herijking van het minimabeleid ook richten op de inhoud en niet op het beschikbare budget.

Wat de indieners van het amendement betreft hoort ook de voedselbank bij het minimabeleid. De Partij van de Arbeid vindt het onjuist dat jaarlijks onduidelijkheid is waar het budget moet worden gevonden waaruit een eventuele subsidie aanvraag van de voedselbank betaald moet worden. Met dit amendement wordt dit geregeld. De subsidie blijft wel op aanvraag, want we blijven hopen dat er een moment komt dat het niet nodig is een subsidie voor een voedselbank te hoeven toekennen. Noem het naïef, maar wij willen werken aan een samenleving waar een voedselbank niet nodig is en dan moet je jezelf zeker scherp houden.

Voorzitter,

Zoals eerder aangegeven wil ook de Partij van de Arbeid dat iedereen zoveel mogelijk op eigen benen staat en participeert. Hierbij moeten we als gemeente zeker oog hebben voor hen die daarin niet zelfstandig slagen of met een achterstand op de arbeidsmarkt beginnen. Ook daarop investeren we met elkaar.

Wij zijn dan ook blij dat in deze begroting duidelijkheid wordt gegeven voor de mensen met een Wiw/ID-baan. 1,2 miljoen euro uit eigen middelen maken we vrij om hun dienstverband veilig te stellen. De Partij van de Arbeid steunt dit van harte, maar tegelijkertijd vraagt ze het college ook nu daadwerkelijk werk te maken van het bevorderen van de uitstroom uit deze regeling. Het daarmee vrijvallende geld moet wat ons betreft vervolgens worden ingezet voor trajecten voor Wajongers of jongeren die in doelgroep 4 van het participatiebeleid vallen. Ook zij moeten perspectief hebben.

Verder is het goed om te constateren dat we ook geld vrijmaken voor de Wsw. Net nu de EMCO-groep de zaak op orde lijkt te hebben, wordt ze hard getroffen door kortingen op rijkssubsidie. De resterende subsidies maken het amper aan mogelijk mensen voor het minimumloon in dienst te nemen, laat staan de rechtspositie van de huidige Wsw-ers te respecteren. Daarom is het juist dat we ook hier onze verantwoordelijkheid nemen.

Onze verantwoordelijkheid stopt echter niet met het vrijmaken van geld. Van onze eigen organisatie wordt in dat opzicht ook iets verwacht. Goed voorbeeld doet goed volgen zou men kunnen zeggen. Ons bereiken echter signalen, dat nu het actieplan jeugdwerkloosheid stopt, ook een einde komt aan de leerwerkplekken in de eigen organisatie. Graag een reactie van het college hier op. Ook willen wij van het college weten wat de organisatie zelf doet aan de invulling van de social return die we van anderen vragen.

Voorzitter,

de Partij van de Arbeid wil dat er kritisch naar elke euro die wordt uitgegeven voor alle regelingen wordt gekeken. Zo weinig mogelijk geld in de overhead en uitvoering en zoveel mogelijk van het beschikbare rechtstreeks aanwenden voor de klant of burger. Het komen tot één arbeidsorganisatie voor gesubsidieerde arbeid is voor ons hiervan een voorbeeld. Nu hebben de EMCO-groep, Buurtsupport en Veiligheidszorg nog een eigen administratie, personeelsfunctionaris, bestuur en ga zo door. Kosten die je sterk kunt reduceren door samen te gaan. Het vrijvallende geld kun je dan aanwenden voor de doelgroep. Want daar gaat het tenslotte om. Wil het college op korte termijn kijken hoe één en ander vorm gegeven kan worden?

Natuurlijk kun je samenwerking ook op andere fronten zoeken: in de wijken bij het onderhoud van grijs en groen, in de promotie van recreatie en toerisme en op vele andere fronten. Wat ons betreft wordt breed en kritisch gekeken naar de mogelijkheden om zo effectiever en efficiënter onze middelen in te zetten.

Voorzitter,

Het is zaak ervoor te zorgen dat zo weinig mogelijk mensen een beroep moeten doen op het sociale vangnet. Daarom is het ook belangrijk te werken aan de economie en het stimuleren van werkgelegenheid.

In dat licht maakt mijn fractie zich zorgen over de verdere economische ontwikkeling en in het bijzonder de ontwikkeling van de arbeidsmarkt, zowel aan de vraagzijde als de aanbodzijde. Kan het college daar hun visie over uiteenzetten en dan ook specifiek ingaan op de verbintenis tussen arbeidsmarkt en onderwijs.

We moeten hier op deze plek ook ingaan op de vraag die bij sommigen in onze samenleving leeft. Hoe is het mogelijk dat we zoveel moeten bezuinigen en tegelijk geld voor de verhuizing van de dierentuin over hebben. Naast het verschil tussen structureel en incidenteel geld, gaat het hier ook om investeren in de samenleving en het bieden van perspectief. We moeten als gemeente omstandigheden creëren waarin werkgelegenheid kan toenemen en de economie

kan groeien. De Partij van de Arbeid is van mening dat het Atalanta project Emmen de boost kan geven die nodig is. Wij willen daarbij nogmaals wijzen op de Ecorysrapporten die zijn opgesteld. Ruim 800 banen erbij.

Voorzitter,

een samenleving moet ook leefbaar zijn. Leefbaarheid is een begrip dat voor iedereen anders is, maar toch zijn hier ook gedeelde waarden. Het moet veilig zijn, het moet schoon zijn en we moeten zorgvuldig omspringen met onze leefomgeving.

In dat kader maakt de Partij van de Arbeid zich zorgen over verder gaande bezuinigingen in de groenvoorziening. Hoewel slechts 50.000 euro maar tegelijkertijd wel bijstelling van het niveau. Wij vinden dat niet wenselijk.

Leefbaarheid is ook dat je straat niet vol staat met geparkeerde auto's van mensen die verderop werkzaam zijn of gaan winkelen. Daarmee doelen wij op de plannen rondom de Kerkhoflaan. Vorig jaar is bij de begroting uitgebreid stil gestaan bij de problematiek rondom betaald parkeren aldaar. Problematiek waar volgens ons nog steeds geen oplossing voor is. Van onze zijde dus weinig sympathie voor dit voorstel.

Dit laatste mede in het licht van de bestuursrapportage die we hebben ontvangen. Daarin wordt een fors tekort voor parkeren gepresenteerd. Dit benadrukt volgens mijn fractie nogmaals dat het echt tijd wordt dat in deze raad een parkeernota wordt behandeld. Wil het college de toezegging doen dat de raad in 2012 deze nota kan behandelen en vaststellen?

Leefbaarheid is ook zuinig omgaan met je hulpbronnen. Daarom was de fractie van de Partij van de Arbeid blij met het bericht van het toepassen van energiezuinige LED verlichting bij CBS De Kap. Een voorbeeld dat verder zou moeten reiken. Bijvoorbeeld naar de eigen organisatie. De PvdA wil daarom een motie indienen, mede ondertekend door....., waarin we het college oproepen meer energiezuinige verlichting toe te passen in de eigen gebouwen en daar waar mogelijk bij openbare verlichting. Dit heeft een gunstig effect op de exploitatielasten en is bovendien beter voor het milieu. Door zelf het goede voorbeeld te geven, hopen we dat we anderen kunnen stimuleren dit te volgen.

Ook willen we burgers meer in de gelegenheid stellen milieuvriendelijke keuzes te kunnen maken. De gemeente Assen heeft hier een goed voorbeeld van op hun website. Burgers kunnen daar bijvoorbeeld het rendement van zonnepanelen op hun eigen adres zien. Wij zouden graag zien dat het college de haalbaarheid hiervan in Emmen onderzoekt.

Voorzitter,

leefbaarheid gaat ook over de fysieke omgeving. En dan hebben wij ook onze zorgen, kijk alleen maar naar de grondexploitaties en de ontwikkeling van de bouwleges. Hier zien we toch een discrepantie tussen de begroting en de bestuursrapportage. Graag een reactie van het college. Ook willen we graag van

het college weten hoe zij de mogelijkheden inschatten van het temporiseren van infrastructurale investeringen.

En dan de eigen organisatie, voorzitter, namens mijn fractie wil ik het college complimenteren met het fors terugdringen van de inhuur derden. De Partij van de Arbeid is blij dat hier serieus werk van wordt gemaakt en hoopt dat de lijn in 2012 wordt doorgezet.

Kijkend naar onszelf als raad hebben wij ook een voorbeeldfunctie. Dat betekent dus dat ook wij moeten laten zien dat wij onze bezuiniging moeten maar ook willen realiseren. De Partij van de Arbeid wil dan ook zo snel mogelijk overstappen op digitale stukken en dus papierloos vergaderen. Wat ons betreft komen volgend jaar enkel nog de jaarrekening, de kadernota en de begroting in fysieke vorm naar ons toe. In andere gemeenten is aangetoond dat dit forse besparingen oplevert.

Een verzamelamendement dat straks, mede namens de Partij van de Arbeid, door het CDA wordt ingediend komt terug op het groenonderhoud, de Kerkhoflaan en het papierloos vergaderen.

Voorzitter, ten slotte wil ik de organisatie en het college danken voor het opstellen van de begroting. Een begroting met pijnlijke doch noodzakelijke keuzes. Een begroting die laat zien dat naast bezuinigingen ook investeringen in de Emmer samenleving worden gedaan. Een begroting financieel evenwichtig opgebouwd met ruimte voor sociaal maatwerk. Met als resultaat een gemeente met een sociaal gezicht, maar de ogen niet sluitend voor de werkelijkheid. We willen daarom hoopvol zijn als het gaat om de toekomst van de inwoners van het Emmen van nu en morgen.